

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 1 lutego 2024 r.

Pozycja 3

POSTANOWIENIE

z dnia 23 listopada 2022 r.

Sygn. akt Ts 6/22

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Wojciech Sych,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej Zgromadzenia Sióstr [...] o zbadanie zgodności:

art. 103 ust. 5 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Dz. U. z 2019 r. poz. 795) „w zakresie w jakim różnicuje on termin do wniesienia skargi na decyzję Bankowego Funduszu Gwarancyjnego w przedmiocie przymusowej restrukturyzacji dla rady nadzorczej podmiotu w restrukturyzacji (14 dni od dnia doręczenia uzasadnienia decyzji) i podmiotu, którego interes prawny został naruszony decyzją (7 dni od dnia opublikowania informacji o przyczynach i skutkach wydania takiej decyzji na stronie internetowej BFG)”, z art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

UZASADNIENIE

1. W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 4 stycznia 2022 r. (data nadania) Zgromadzenie Sióstr [...] (dalej: Zgromadzenie) – reprezentowane przez pełnomocnika z wyboru – wystąpiło z żądaniem przytoczonym w komparycji niniejszego postanowienia, sformułowanym na tle następującego stanu faktycznego:

Na podstawie decyzji z 15 stycznia 2020 r. Bankowy Fundusz Gwarancyjny (dalej także BFG) rozpoczął przymusową restrukturyzację [...] Banku Spółdzielczego z siedzibą w S. Decyzja ta została doręczona jedynie podmiotowi w restrukturyzacji, nad którym BFG przejął kontrolę oraz wyznaczył administratora. Natomiast 17 stycznia 2020 r. BFG, wykonując obowiązek z art. 109 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Dz. U. z 2019 r. poz. 795; dalej: ustawa o BFG), podał do publicznej wiadomości tylko informację o przyczynach i skutkach wydania decyzji. Zgromadzenie stwierdziło na podstawie doniesień prasowych, że w wyniku tej decyzji wiele podmiotów, w tym podmiotów publicznych (samorządów) utraciło swoje środki. Kwota ta w sumie wynosiła ponad 60 mln zł, a po

uwzględnieniu szpitali, które podlegają jednostkom samorządu terytorialnego, opiewała na 80 mln zł.

Na powyższą decyzję BFG Zgromadzenie złożyło skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W.

Postanowieniem z 10 listopada 2020 r. (sygn. akt: [...]) Wojewódzki Sąd Administracyjny odrzucił skargę Zgromadzenia na decyzje Bankowego Funduszu Gwarancyjnego z 15 stycznia 2020 r. (nr [...]) w przedmiocie wszczęcia przymusowej restrukturyzacji wobec [...] Banku Spółdzielczego w S., umorzenia instrumentów kapitałowych, zastosowania instrumentu przymusowej restrukturyzacji, powołania administratora – jako złożoną z uchybieniem terminu. Jak wyjaśniono w uzasadnieniu postanowienia, 7-dniowy termin do zaskarżenia decyzji o wszczęciu przymusowej restrukturyzacji dla podmiotu, którego interes prawny miał doznać uszczerbku w związku z jej wydaniem, powinien być liczony od dnia ogłoszenia na stronie internetowej BFG decyzji lub informacji o przyczynach i skutkach wszczęcia przymusowej restrukturyzacji.

Zażalenie na powyższe postanowienie zostało oddalone postanowieniem Naczelnego Sądu Administracyjnego z 14 października 2021 r. (sygn. akt [...]).

2. Zdaniem Zgromadzenia art. 103 ust. 5 ustawy o BFG – w kwestionowanym w *petitum* skargi zakresie – powoduje nierówność traktowania podmiotów, których interes został naruszony tym samym władczym rozstrzygnięciem Bankowego Funduszu Gwarancyjnego o przymusowej restrukturyzacji.

3. Zarządzeniem Prezesa Trybunału Konstytucyjnego z 28 lutego 2022 r. (doręczonym pełnomocnikowi Zgromadzenia 21 marca 2022 r.) Zgromadzenie zostało wezwane do usunięcia (w terminie 7 dni od dnia doręczenia zarządzenia) braków formalnych skargi przez doręczenie odpisu lub kopii poświadczonej za zgodność z oryginałem: a) postanowienia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. z 10 listopada 2020 r. (sygn. akt [...]), b) decyzji Bankowego Funduszu Gwarancyjnego z 15 stycznia 2020 r. ([...], [...]).

Pełnomocnik Zgromadzenia w piśmie z 22 marca 2022 r. (data nadania) poinformował, że nie jest możliwe przedłożenie odpisu ani kopii decyzji Bankowego Funduszu Gwarancyjnego z 15 stycznia 2020 r. ([...]), ponieważ Zgromadzenie nigdy ich nie otrzymało. W pozostałym zakresie usunął braki wskazane w zarządzeniu.

W celu wykazania braku możliwości przedłożenia odpisu lub kopii wskazanej wyżej decyzji BFG, 19 kwietnia 2022 r. (data nadania) pełnomocnik Zgromadzenia doręczył informację Prezesa BFG z 28 marca 2022 r. ([...]) o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie odmowy udostępnienia informacji publicznej.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393, ze zm.; dalej: u.o.t.p.TK), skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Służy ono wyeliminowaniu – już w początkowej fazie postępowania – spraw, które nie mogą być przedmiotem merytorycznego rozstrzygnięcia. Trybunał wydaje postanowienie o odmowie nadania skardze dalszego biegu, gdy nie spełnia ona określonych przez prawo wymagań lub gdy braki formalne nie zostały usunięte w ustawowym terminie.

2. Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że nadanie dalszego biegu analizowanej skardze konstytucyjnej nie jest dopuszczalne z powodu niewskazania, która konstytucyjna wolność

lub prawo skarżącego Zgromadzenia zastało naruszone na skutek zastosowania zakwestionowanego unormowania.

Zarówno z *petitum* skargi, jak i z jej uzasadnienia wynika, że Zgromadzenie uczyniło jedynym wzorcem kontroli art. 32 ust. 1 Konstytucji, który co do zasady nie jest źródłem praw podmiotowych w postępowaniu skargowym. Trybunał przypomina, że w myśl art. 79 ust. 1 Konstytucji wzorcami kontroli w sprawie wszczętej na skutek złożenia skargi konstytucyjnej mogą być tylko przepisy wyrażające wolności lub prawa skarżącego. Odwołanie się zatem do zasady równości (art. 32 ust. 1 Konstytucji), co uczyniło Zgromadzenie, nie czyni zadość obowiązkowi określonemu w art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p.TK.

Trybunał Konstytucyjny w swoim dotychczasowym orzecznictwie wielokrotnie wypowiedział się na temat dopuszczalności powołania art. 32 ust. 1 Konstytucji jako wzorca kontroli w skardze konstytucyjnej (zob. zwłaszcza postanowienie pełnego składu z 24 października 2001 r., sygn. SK 10/01, OTK ZU nr 7/2001, poz. 225, podzielane także w najnowszym orzecznictwie Trybunału por. np. wyrok z 12 lipca 2022 r., sygn. SK 13/20, OTK ZU A/2022, poz. 54), przyjmując, że naruszenie zasady równości podniesione jako zarzut w tym trybie kontroli musi być związane z naruszeniem określonego konstytucyjnego prawa podmiotowego lub wolności.

Prawo do równego traktowania jako konstytucyjne prawo jednostki ma charakter prawa „drugiego stopnia” („metaprawa”), tzn. przysługuje ono w związku z konkretnymi normami prawnymi lub innymi działaniami organów władzy publicznej, a nie w oderwaniu od nich – niejako „samoistnie”. „Jeżeli te normy lub działania nie mają odniesienia do konkretnych określonych w Konstytucji wolności i praw, prawo do równego traktowania nie ma w pełni charakteru prawa konstytucyjnego, a to sprawia, że nie może ono być chronione za pomocą skargi konstytucyjnej” (sygn. SK 10/01). Teza ta – jak podkreślił Trybunał w powołanym orzeczeniu – znajduje swoje uzasadnienie w specyfice przyjmowanego na gruncie Konstytucji rozumienia „równości”, która nie ma charakteru abstrakcyjnego i absolutnego, ale „funkcjonuje zawsze w pewnym kontekście sytuacyjnym, odniesiona musi być do zakazów lub nakazów albo nadania uprawnień określonym jednostkom (grupom jednostek) w porównaniu ze statusem innych jednostek (grup)”.

Niewłaściwe jest zatem uczynienie z art. 32 ust. 1 Konstytucji samodzielnego wzorca kontroli. Wynikająca z niego zasada równości nie jest samoistnym źródłem praw podmiotowych, której ochrony Zgromadzenie mogłoby się domagać w skardze konstytucyjnej. Samo odwołanie się do brzmienia zasady równości, bez wskazania, jakie konstytucyjne wolności lub prawa zostały naruszone, nie może spowodować nadania dalszego biegu skardze.

W związku z powyższym, na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p.TK, rozpoznawanej skardze należało odmówić nadania dalszego biegu.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p.TK Zgromadzeniu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.